

Izhaja

vsako sredo in vsak petek.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista »Mir« v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXX.

Celovec, 19. velikega travna 1911.

Št. 23.

Pred volitvami — sami svetniki!

Pred vsakimi volitvami se nemškonačionalnih svobodomiselnih prime čisto posebne vrste bolezen, ki pa takoj sama izgine, kakor hitro so volitve končane. Ta bolezen je tako nalezljiva, da se je ne ubranijo celo taki možje, ki so pred njo sicer imunizirani ali zavarovani. Ta bolezen se pojavi tako, da začnejo pred ljudmi moliti taki, ki se sicer ne morejo dovolj izpljuvati čez sveto vero, Cerkev Kristusovo in katoliške duhovnike, da šepetajo pričo katoliškega ljudstva »goreče molitve« usta, ki so sicer vsak dan polna psovok čez pr. . . . farje, da se začnejo ponášati s katoličanstvom taki, ki sicer živijo in umrjejo za brezverski liberalizem, da so polni spoštovanja do svetih verskih nauk tisti, ki jih prej niso mogli dovolj smešiti. Čudna bolezen, samo žal, da je pri nemških nacionalcih in tistih, ki delajo za nemške nacionalce, tako — kratka!

Koroško ljudstvo, zlasti slovensko, je še po pretežni večini globoko verno. Zato za časa volitev vsi volkovi prihajajo k njemu v ovčji obleki. Liberalci Lučovnik pred ljudmi sklepa pobožno roke, Schumy, ki vleče voz brezverskih nacionalcev, se hvali na shodih, da še moli, in celo glasoviti pročiščevalci, ki vsako leto smeši nauke katoliške cerkve, in bi sicer s katoličani rad samo še po »portugalsko« govorili, dr. Angerer namreč, molči na volilnih shodih o vsem tem in zagotavlja katoliške volilce, da spoštuje verski čut.

Že volilni oklic nemških nacionalcev v lutrovskih »Freie Stimmen« zagotavlja, da nemški nacionalci nočejo napadati vere. Lansko leto smo pa brali v istem listu različne, surove napade na strogo katoliške naprave, proteste, da se otroci udeležujejo verskih vaj in procesije na sv. Rešnjega Telesa dan, proteste zoper večkratno prejemanje svetih zakramentov pri šolarjih, čitali smo ravnotam napade zoper dekret glede prvega svetega obhajila, čitali smo napade protestantskega pastora Hegemana zoper nauke katoliške cerkve, čitali smo članke za svobodno šolo (to je za brezverski pouk v šoli) itd. Sploh se ne spominjamo, da bi bili v nemškonačionalnih listih samo enkrat čitali kaj pohvalnega o katoliški veri, pač pa v vsaki številki naznanila pročiščevalcev in agitacijska poročila za »los von Rom« (proč od Rima!).

Isti »deutschfreihheitlicher Landeswahlausschuss«, ki zagotavlja, da ne namerava napadov na vero, ravno isti se zavzema za kandidaturu losvonromovca dr. Angererja in ravno isti se zavzema za kandidaturu Lutschouniga in šumijal! Ali ni zoper vero, vsaj zoper katoliško vero, če je proglasil za svojega kandidata najhujšega sovražnika katoliške cerkve in se zanj z vso vsemno poteguje?

Kdo je ta dr. Angerer? Angerer je bil svoj čas v Marijanišču, potem pa je izstopil, odpadel od katoliške vere in sedaj jo tako sovraži, da mu kar sline brizgajo na vse strani, kadar govori v deželni zboru zoper katoliško Cerkev, da gleda tedaj čisto divje in udarja z roko po pultu. Ta Angerer hodi hujskat tudi v slovenske kraje, ka-

kor v Borovlje, kjer je hujskal po poročilu samih »Freie Stimmen« proti »nestrpnim katoliškim duhovnikom«, ker po nauku katoliške cerkve ne pustijo protestante na katoliškem pokopališču pokopavati tako kakor katoličane, in je vabil boroveljske nemškutarje k odpadu od katoliške vere k luteranstvu, zato ker mora biti Rož — nemški.

Pošten slovenski, veren Rožan nam je tedaj pisal sledeče pismo: »Že stari ljudje so pravili, da Nemcem ne gre samo za to, da nam iztrgajo materino besedo, ampak tudi vero. Nemškutarija je samo prag, čez katerega se pride v kraljestvo brezverstva in luteranstva. In kar so prej ljudje slutili, to se zdaj godi! Lutrovski misijonar dr. Angerer je zbobnal skup ves nemški Freisinn iz Roža, da bi ga ogrel za za luteranstvo, ker so naš gospod župnik branili pravico in rekli, da naj ima oni, ki v življenju noče biti katoličan, tudi po smrti prostor med svojimi. Tudi mi smo proti temu, da bi luterani ali pravzaprav verski odpadniki gospodovali na našem blagoslovljenem pokopališču; kajti ni nam vseeno in odločno se zavarujemo, da bi kdaj lutrovski pastor gazil po naših grobovih.« Tako je pisal mož, ki ni katoličan samo za časa volitev, ampak vedno in povsod.

O sveti katoliški Cerkev je govoril dr. Angerer 12. sušca t. l. v Porečah ob Vrbskem jezeru tako-le: »Ta rimska banda ni nobena verska organizacija, ampak to je največja in najhujša naša nasprotna politična stranka, kateri načeluje in ji daje navdila rimski papež sam in proti kateri se moramo mi z vso silo bojevati, da ne podležemo. In ta boj se imnuje kulturni boj, za katerega smo pa v prvi vrsti poklicani mi Nemci, posebno vsenemška stranka, ker ravno proti nam (to je pročiščevalcem! Ured.) je iz Rima naperjen boj in ravno papež je tisti peklenski vojskovodja, ki vodi proti nam poštenim, svobodoljubnim Nemcem ljut boj!«

Kristus je postavil papeža kot vodjo svoje Cerkve, dr. Angerer pa napoveduje papežu boj.

Nemški nacionalci podpirajo to hujskaško gibanje pročiščevalcev na celi črti. Njihovi časniki se zavzemajo za gibanje »proč od Rima«, hvalijo delovanje verskih odpadnikov, vabijo tudi k protestantskim cerkvenim obredom in sramotijo katoliške organizacije in katoliške nauke. V deželni službi imajo verski odpadniki prednost, kjerkoli morejo utihotapiti nasprotniki v javne službe protestante, dočim katoliškega Slovenca ne sprejemajo niti za zadnjega policaja v Celovcu.

Zategadelj je pa tudi več ali manj vsemeno, kakšen je osebno ta ali oni nemškonačionalni kandidat, ampak merodajno je le, da je kandidat brezverske, protikatoliške nemškonačionalne stranke, katere program mora sprejeti in po katerem programu se mora v politiki ravnati, če bi osebno tudi deset rožnih vencev na dan zmolil.

In kandidati ene in iste nemškonačionalne stranke so dr. Angerer, Schumy, Lučovnik, Nagele, dr. Waldner, Hofer, Dobernig.

Ti hodijo zdaj med katoliško ljudstvo v ovčjih oblekah nabirat glasove. Toda noben pravi katoličan jim ne bo dal svojega glasu. Kar nas je vernih katoličanov, ne bomo poslušali teh verskih hinavcev, ampak svetega očeta v Rimu, namestnika Kristuso-

vega, ki so naročili letošnje leto graškemu škofu sledeče važne besede:

»Povej svojim vernikom, da jih srčno ljubim in posebno v svoje srce sklepam. Vsem podeljujem iz celega srca svoj blagoslov, ki naj jim prinese od Boga milost in tolažbo. Reci jim pa tudi, da naj bodo trdni v veri na Jezusa Kristusa in ostanejo zvesti v ljubezni do Cerkve, katere otroci so postali pri svetem krstu. Zakaj čim mnogoštevilnejši in predrznejši postajajo v našem času sovražniki Kristusa in njegove cerkve, tem odločnejše morajo nastopati njeni pristaši v besedi in dejanju in ne smejo poznati nobenega strahu in polovičarstva. Saj tu veljajo besede Gospodove: Kdor ni z menoj, je zoper mene; kdor z menoj ne zbira, ta razdira.

Ne število in srditost sovražnikov je dandanes naša nevarnost, ampak neodločnost in plašljivost tolikih katoličanov, ki se komaj še upajo nositi in pokazati to ime. Reci jim, naj bodo srčni, zakaj Bog je z nami!«

(Slovenski volilci! Zato pa 13. junija oddajte glasovnice za sledeče **katoliško-narodne kandidate** v sledečih okrajih:

1. V mestu Celovec:

Alojzij Terček,

knjigovez v Celovcu.

2. Celovška okolica:

Valentin Podgorc,

tajnik »Mohorjeve družbe«.

3. Sodni okraji Borovlje, Dobrlavas, Železna Kapla in Pliberk:

Franc Grafenauer,

deželni poslanec.

4. Sodni okraji: Velikovec, Svinec, Staridvor:

Jurij Rutar,

župan v Št. Petru na Vašinjah.

5. Sodni okraj Beljak:

Matija Vošpernik,

župan vernberški.

Volilno gibanje.

Kako lažejo nemškonačionalni listi.

Beljaška Urša, drugače imenovana »Villacher Zeitung«, je 4. majnika objavila iz Marije na Zili dopis, v katerem je gosp. župnika Meško in cerkovnika tako-le lažljivo napadla: »Velik trn v oči župnika in cerkovnika je gostilna in trgovina »strammdeutsch« vaškega gostilničarja Štefana Moserja v Mariji na Zili. Isti je mirljuben, delaven mož, toda evangelijske vere. Zategadelj se župnik in cerkovnik na vse kriplje trudita, da katoliške ovčice pregovorita, naj se ogibajo hiše tega antikrista. Posebno proti imenovanemu gostilničarju se je pošiljalo oblastim neutemeljene pri-tožbe, kojih neresničnost se je izkazala, ko se je o tem povpraševalo.«

V št. 58. od 16. majnika pa je beljaška Urša bila prisiljena to svojo laž preklicati in jo je popravila tako-le:

»Ker smo bili od enega naših poročevalcev napačno orientirani, je prišla v naš list 4. majnika notica, ki je bila naperjena zoper župnika in cerkovnika v Mariji na Zili in je vsebovala več podatkov, ki ne odgovar-

jajo resnici. Na željo osebno k nam došlega gostilničarja Štefana Moserja v Mariji na Zili s tem popravimo, da ni res, da bi zgoraj imenovana gospoda delala javno mnenje za volitev in da tudi trditev, da se župnik in cerkovnik na vse kriplje trudita, da bi ljudi odvrnila od gostilne gospoda Moserja, ne odgovarja resnici. O tem smo se dovolj informirali in se zato ne branimo, to tukaj popraviti.

Tako lažejo nasprotni listi o Slovencih, duhovnikih itd., navadno pa ne popravijo svojih laži, ker vsak ni Štefan Moser, ki je sam prosil, da se krivica popravi.

Prijateljska beseda iz Kranjske na Koroško.

Pred kratkim sem imel pri vas na Spodnjem Koroškem opravka. Tedaj sem imel priložnost, slišati tudi ugovore proti izvolitvi kandidata g. Fr. Grafenauerja. Do tedaj mi sploh na misel ni prišlo, da bi slišal kdaj kaj tako budalostega med poštenimi Slovenci na Koroškem. Zato brez zamere, če mi ni mogoče kar gladko tega pozabiti in če se stvar v naštetih točkah vsaj nekoliko javno ožigosa. Hujskači pravijo:

1. Grafenauer je kriv draginje mesa;
2. Grafenauer je kriv draginje sladkorja in drugih živil;
3. Grafenauer je kriv, da so meje zaprte živini in prešičem, in 4. Grafenauerja ne voliti, on je klerikalec. Kdo je bil oni prvi politični trep (bedak), ki je ljudstvu to natvezil, ne vem, vem pa, da je potrebno onemu in vsem, ki te ali podobne bedarije raznašajo, podati sledeče kratko pojasnilo. 1. Kdo je kriv draginje mesa? Temu je krivo pomanjkanje pobitne živine, govedi, svinj, ovac in dr., poleg tega pa tudi to, da je postalo meso, kar ni bilo nekdanj, nekaka vsakdanja jed, naj bo to že umestno ali ne. Draginja mesa pa nobenemu kmetu, živinorejcu ni v kvar; zato bo umestno, če slovenski in sploh vsak kmet o dragem mesu molči in bo hvaležen, če svojo nič kaj lepo, včasih še mršavo goved v tako lep denar spravi, pri tem pa še pomisli, da je živina sedanje čase edini vir, ki kmetu vsaj izgube ne nese. V slučaju nizke cene mesu bi posebno na Koroškem druga pela. 2. Kje je krivda, da ima sladkor, moka in nekatera druga živila tako visoko dnevno ceno, kateri poslanci, včevši Grafenauerja, so tega krivi? Za časa mojih mladih let je večini ljudstva namestovalo sočivje (grah, bob, fižol), krompir, korenje, repa in drugo vsakdanji kruh, tudi suhe hruške ali kaj podobnega mi je šlo večkrat k zajutruku v slast; kuhalo se je, posebno v zimskem času, le po dvakrat na dan, kruh pekel redke čase in še takrat večinoma črn. Sladkor, kavo, kdo je na kmetih poznal! In sedaj: skrajna pšenična, ržena moka pri nas na Kranjskem že marsikje zgublja veljavo, ječmen, proso se pa za moko še malokje melje. Sladkor kvari zobe že dojenčcem, kavo — če tudi nič vredno stvar — ti srka brez razločka vse, staro in mlado. Treba je torej neizrečno množino raznih živil več kakor nekdanj. Ni čudo, če živil leto do leta manjka in raste cena vsled družabnih in vremenskih razmer vedno višje. Če hočete brezmiselni hujskači potisniti »kandidate«, kateri delajo resnično draginjo, v kot, to je, da bo šlo vse poceni kakor nekdanj, pokličite nazaj stare običaje in one čase, ko je dobil siromak tudi za »božji lon« nekaj. 3. Grafenauer je kriv, da je zaprta kupčija živine zaradi bolezni. No, ta je pa lepa, samaobsebi tako neumna, da ji sploh ni treba odgovoriti. 4. Pomena, da bi bil Grafenauer klerikalec in kot tak nesposoben za poslanca, ni mogoče najti. Saj je menda biti tudi na Koroškem pošten kristjan dovoljeno! Dovoljeno tudi možu svojega verskega prepričanja obževati s častito duhovščino, posebno med Slovenci, kjer ni pretiranosti, kjer se povsod uči in v dejanju kaže ljubezen do Boga in bližnjega.

Upam, da je v predstojećih, četudi skromnih vrsticah razumnim ljudem vsaj nekoliko pojasnjeno, da se ni pri bodočih volitvah ali sploh nikdar na take protagitacije ozirati. Sovražnik ima pri tem dva namena: prvi, da očrni v vseh ozirih do-

brega g. Grafenauerja; drugi pa, da zaseje razprtije in prepir med koroške Slovence. Bodite, dragi bratje, oprezní in zadostno čuječi! Ako se podaste ter postanete razdvojeni, raztrojeni ali celo na štirih delih kakor mi Kranjci, bo začela odnašati Drava vaše blagostanje in narodnost podobno, kakor plava že slovenska kranjska narodnost po »Ljubljani« — proti »Reichu«! (Neumnim in od g. kandidata Grafenauerja na shodih izborni ovrženim lažem nasprotnikov bi lahko še mnogo dodali, pa smo hoteli pustiti samo razumnega kmeta iz Kranjske. Uredništvo.) Š—f.

Volilne shode

priredi »Osrednji volilni odbor za Koroško«

v nedeljo, dne 21. majnika:

dopoldne v Kazazah ob pol 10. uri pri Neuwirtu, popoldne ob treh pri Čuku v Škocijanu in v Selah;

v torek, dne 23. majnika:

dopoldne v Klančah in na Obirskem; na praznik, 25. majnika:

dopoldne v Kotmarivasi, v Šmarjeti v Rožu, popoldne ob treh na Trati pri Cingelcu.

Nasprotniki so povsod vabljeni, zlasti Schumy in Lučovnik!

Schumy v Pliberku. V nedeljo, 14. t. m., je imel naš vrli deželni in državni poslanec g. Grafenauer v Dobu pri Likebu svoje zborovanje, katerega se je udeležilo prav častno število volilcev. Poročal je o svojem delovanju kot deželni in državni poslanec in nam povedal vzroke, radi katerih je bil državni zbor razpuščen. Po končanem govoru so nekateri zborovalci zahtevali, naj pove kaj o svojem protikandidatu Schumyju. Odgovor je bil: »Jaz osebno proti mojim političnim nasprotnikom ne bom govoril, če to kdo drugi hoče, naj se oglasi.« — Slučajno smo zvedeli, da bo tisti večer zborovanje v Pliberku pri Nemcu. Radovednost nas je gnala tudi na to zborovanje. Ali na tem shodu nismo videli kmetov, ampak samo pliberške purgarje. Prvi je govoril g. Dobernik. Tisti je pustil naše slovenske zadeve še precej pri miru, ali urednika »Mira« le ni mogel pustiti, ker menda biva v Ljubljani, da od tam lažje deluje za volitve. (Saj ni res! Dobernik, kaj lažete? Uredništvo.) Mislil sem si, taki gospodi pa že vedo, da mora biti Kranjska neka tuja država, v kateri se dela, kar hoče. Dobernik je pač sodil po koroških razmerah! Kot drugi govornik nastopi Schumy. Ni trajalo dolgo, že je imel g. Grafenauerja v zobeh, da je samo dober agitator, da kaj višjega ni zmožen storiti, da je tak kakor gramofonska plošča in da pri njem ni nič drugega kakor šola in zopet šola in da so sedanje šole tako prav pripravne za nas, da je dobro, če zna človek dva jezika. (Medklic: To bi bilo tudi za druge dobro!) Saj je tako tudi. (Medklic: Zakaj pa potem Nemci nimajo takih šol?) Schumy: Beweisen Sie mir das! Volilec, ki je naredil medklic, mu ni utegnil odgovoriti, ustal je, mislim, da najplemenitejši človek iz družbe, in se je zadržal nad njim: »Sind Sie still, Sie haben da gar nichts zu reden, Sie Bauernschinder!« Ne vem, kaj je s tem hotel povedati, ker dotični še nikdar ni kakega kmeta odrli, saj je sam revež. Vemo pa, da so gosposki frakarji že marsikatega kmeta odrli. Ali nekaj mora biti že res na tem, ker to je rekel olikani gospod vitez pl. Metnic. Med drugim je g. Schumy slovenske kmete psoval »die windischen Bauern« (Medklic: Die slovenischen!) in »windische Dickschädel« in da je g. Grafenauer z nujnim predlogom radi afere na kolodvoru v Celovcu državni zbor tri dni zadržal in da se je s tem denarja potrosilo. Naj bi se to dalo kmetom in ti bi bili jako zadovoljni.

Schumy torej odobruje, da so aretirali v Celovcu poštenega slovenskega župana, zato ker je govoril v slovenskem jeziku. In kako hinavsko je zavijal tu oči, češ, da je

Grafenauer s svojim nujnim predlogom državni zbor tri dni zadržal. Ali meni re-negat Šumi, da smo slovenski kmetje poslali na Dunaj g. Grafenauerja zato, da bi molčal, ko nam Nemci ropajo pravice, ki jih ima celo vsak cigan? Ali smo volili Grafenauerja zato, da bi molčal, če bi nas celovška fakinaža tudi pobijala? Ker pa se je g. Grafenauer potegnil za nas slovenske kmete in ker je Šumi povedal, da bi se on ne potegnil za nas, zato bomo vsi poštene slovenski kmetje zopet glasovali za našega slovenskega kandidata in kmeta Grafenauerja, Šumiju pa bomo dali »laufpos«. In kaj bo govoril Šumi o zapravljanju časa in denarja. Po njegovem bi moral torej vsak kmečki zastopnik molčati in pustiti nemškonalce, ki so naredili kot vladna stranka 12 milijard dolgov, pri miru, da bi še znaprej delali dolgove, kmet pa bi naj še znaprej plačeval in stradal in trpel in vse to zategadelj, da bi državni zbor ne »tratil časa« in s tem ne trosil denarja. Za tak Šumijev program se slovenski kmetje zahvalimo. Kimali so pred Grafenauerjem že 40 let drugi, nemškonalci, ki zanasniso ničesar storili, niti lepe besede za nas spregovorili, da ne bi »trabili časa«; zato pa ne bomo volili zdaj zopet novega kimovca Šumija, ampak Grafenauerja, ki ima v peti več pameti, kakor Šumi v glavi, čeravno je Šumi na shodu rekel, da Grafenauer ni zmožen. Ali ima Šumi nas slovenske kmete za tako neumne? Slovenski kmetje dobro vemo, kako zmožen da je poslanec Grafenauer, ki se nikogar ne ustraši in je kos vsem nemškonalnim dohtarjem v deželnem zboru, dočim se Šumi boji celonaš slovenskih kmetov in napravlja samo tihe shode, da zvemo zanje ponavadi šele potem, ko so že končani.

Kandidat rdečkarjev, Sitar, na Prevaljah.

Že v zadnji številki smo poročali, da je moral kandidat socijev, debeluhar Sitar, prav potihem zapustiti Prevalje. Na shodu je bilo somišljenikov S. L. S. skoro gotovo več kot socijev. Sitar se je jezil in zabavljaj čez Grafenauerja in slovenske klerikalce, čez davke, in je rekel, da je on proti morilnim instrumentom ter je pravil, da se bo on potegnil za to, ker se zapoved »ne ubijaj« premalo izpolnjuje. Mi mu prav damo, ker velekapitalisti ubijajo kmeta in delavca, ne pa klerikalci. Zato, gospod Sitar, le doma ostanite, to bo bolje za Vas, ker vse, kar ste povedali, je bilo prav malo »zastopno«, kakor je eden izmed navzočih mož volilcev S. L. S. rekel. — Ko je Sitar videl, da nič ne opravi, je njegov trabant Lahovnik zaključil shod, ne da bi se bila Sitarjeva kandidatura vzela na znanje. — Naši somišljeniki so potem zborovali takoj nato ravno tam, ker sociji so odšli takoj poparjeni na vse strani odkoder so prišli. Na shodu volilcev S. L. S. sta potem govorila še dr. Rožič in provizor Štrifof. Dvorana je bila čisto polna naših vrlih mož in fantov. Provizor Štrifof je govoril najprve o živinskem obnašanju rdečkarjev, ki so ga hoteli dejansko napasti; pokazal je njih svobodoljubnost, katero imajo vedno na jeziku, v pravi luči. Zborovalci so ogorčeno protestirali zoper podlo obnašanje socialnih demokratov in njihovih žen, ki so se na shodu tako grdo obnašale, da tega niti zapisati ne moremo. — Dr. Rožič je govoril potem o nalogah državnega zbora, o pravih vzrokih draginje, o pomenu Jugoslovanov za Avstrijo ter o krivicah, ki nam jih vlada dela na vseh poljih. Shod je končno soglasno izrekel zaupanje g. poslancu Grafenauerju ter se je sklenilo enoglasno, da bodo vsi volilci šli na dan 13. junija na volišče ter volili Grafenauerja. Navdušenje med pristaši S. L. S. je bilo veliko.

Guštanj. (Rdeči shod.) V ponedeljek 15. t. m. zvečer so nenadoma sklicali naši rdeči svoj volilni shod, na katerega so vabili po Guštanju s slovenskimi letaki; tudi govorilo se je v slovenskem jeziku!

Imate bolečine?

Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utehajoči, zdravilni in krepujoči Fellerjev fluid z znamko »Elza-fluid«. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanajstotica za poskušnjo 5 kron franko. Izdovatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvaško).

Zares prebrisani so. S slovenskimi letaki in s slovenskimi govori si hočejo priboriti glasove slovenskega ljudstva, ker nemški doseđaj niso nič izdali. Če pa kakšen naroden Slovenec pride v Guštanj in si upa govoriti slovensko, tedaj je vse nemštvo v nevarnosti in sami rojeni Nemci bi hoteli biti nemčurji, ako bi se jim Judež ne vtepal v jezik. Shod se je vršil v gostilni pri Kroni. Govoril je Ig. Sitter, njihov kandidat, in sicer ravno iste budalosti kakor pri Kristianu na Fari kjer jo je moral tako sramotno odkuriti, pa ne pred pestmi ali palicami, ker takih sredstev se naše krščansko ljudstvo ne poslužuje. Tukajšnji socialdemokratski voditelji so se zbal, da ne bi tako imenitno pogoreli kakor so na Fari. Zato so sklicali shod koj v ponedeljek zvečer. Seve so imeli na shodu večinoma mladino, pa tudi ženske, katere so baje znale bolje govoriti kot Sitter in igrajo iste, posebno v Guštanju pri agitaciji, veliko vlogo. Kandidat Sitter je mnogo govoril o državi, o vojaštvu itd., skoraj tako kot bi že bil minister, a da bi bil povedal, kako storiti, da bi se država iznebila dolga in da bi se boljše godilo, o tem ni črnil niti besede. Sicer pa se ni čulo nobene hvale, ker ljudje so že navajeni socialdemokratskega gramofona, ki igra vedno in isto melodijo. Sitter se je tudi izrazil, da so socialni demokratje boljše kristjani kot klerikalci; o tem pač nobenega ne bo prepričal. Saj imamo zgledov dovolj v Guštanju, kako napadajo socialni demokratje duhovnike in cerkev, kako se drži post na veliki petek s salamami pri »drejarjih« v delavnici kot potrdilo, da so socialdemokratski voditelji res boljše kristjani kakor »klerikalci«. Sicer pa Sitter tudi v Guštanju ni razvil programa svoje stranke. Mi pa mu povemo, da bi mu takrat, ako ga razvije, pri pošteno mislečih delavcih tudi takoj odklenkalo. Sploh pa socialdemokratski govorniki pri nas ne znajo govoriti drugega nego to, kar jim predpiše kakšen njihov judovski voditelj, kakor je na primer glavni vodja avstrijskih socialnih demokratov dr. Adler na Dunaju. Znabiti Sitterju dr. Adler kmalu pošlje kak program; tedaj naj gosp. Sitter le pride in ga nam razvije!

Bilčoves. Iz Bilčovesa se nam poroča: »Freie Stimmen« so napadle dr. Rožiča in msr. Podgorca, ker sta na zadnjem shodu razkrila nemško-nacionalno krivično vladno na Koroškem. Gospodu učitelju Samesu svetujemo, da naj bo le miren in naj nikar ne hodi preveč okoli agitirat za Lučovnika. Sames ni prav nič zavrnil msr. Podgorca ali dr. Rožiča, kajti njegovih čenč itak kmetje niso poslušali. Slab učitelj ste, če si v 22 letih Vašega učiteljevanja v Bilčovsu niste pridobili toliko ugleda, da bi Vas Vaši lastni sosede spoštovali. Kmetje iz Bilčovsa, ali veste kako vas je učitelj Sames imenoval v »Štimcah«. »Dumme«, nemne, zabite vas je imenoval. Kmetje, povejte mu enkrat pošteno, kdo je der »Dumme« v Bilčovsu. Tako vas Sames zaničuje po nemških časnikih. Gospod učitelj Sames, čez 20 let ste tam in jeste kruh iz naših rok, zakaj pa niste nas nič podučili, da nas sedaj zmerjate in grdite z besedo »dumm«. Ali ne pljujete sami sebi v skledo? Da, zdaj Vas poznamo, kakšni ste. Slovesno pa zavračamo izraz, ki ste ga rabili za nas. Mi Vam tega ne pozabimo! Zato pa volilci, vsi volite msr. Podgorca.

Kloster pri Grebinju. V nedeljo, dne 14. majnika, se je zbralo okrog 30 volilcev ob 10. uri po maši v navadnem zborovalnem prostoru samostana na volilnem shodu. — Sklicatelj shoda gosp. Kindlman je po kratkem pozdravu oddal besedo prvemu govorniku g. dr. Jesenku. Voz državnega zbora, tako je izvajal, se je zopet ustavil in volilci morajo mu zopet kolesa namazati, da bo šel. Slovani so dosegli velik uspeh, da so državni zbor pognali v zrak. Državni zbor namreč, ki nasuva samo tista korita, iz katerih naj bi jedli Nemci, ki pa Slovane samo tedaj pozna, kadar jih kliče na vojsko, ali kadar pobira davek, tak državni zbor naj gre spat. Posebno živo je govornik naslikal, kako so Nemci iz koroških Slovencev remena rezali, ko so razdelili volilne okraje. Tako naj naš pošten slovenski, krščanski kmet iz Grebinja voli skupaj z onimi krotastimi Nemci pri starem Dvoru, ki živijo

Pralni ekstrakt „Ženska hvala“

za namakanje perila.

Najpopolnejše nadomestilo za
bélenje perila.

Najboljši in najzanesljivejši pralni
prašek.

Pralni prašek je zaupljiv predmet.
Ako hočete Vaše drago perilo ob-
varovati škode, tedaj se čuvajte pred
ponaredbami!

navadno vsi v divjem zakonu, da se nebo in zemlja čudi, ako se porodi v onih krajih semtertja kak zakonski otrok. Drugi govornik je razvijal sledeče misli: Nagele, velikovski brajar, snubi! Hoče stopiti z vami v divji zakon! On pa snubi v imenu nemško-nacionalne stranke O Nageletu je težko govoriti, ker je on sam v državnem zboru samo enkrat govoril, in sicer tedaj, ko je povedal na Dunaju, da je Grafenauer »orgelbauer«. Misli je s tem reči, da pivovarne in brajarji bolj pašejo v državni zbor kot kmetje in orglje — to pa zato, ker je Grafenauer državnemu zboru tako čudno pesem zagodel o koroških Slovencih, da so si vsi nemški koroški poslanci ušesa držali. Nemško-nacionalna stranka pa, ki jo zastopa Nagele, je podobna tistim ogrskim židom, ki se sladkajo poštenim nedolžnim dekletom, jih zapeljujejo v sužnost na Rumunsko in Turško in tam prodajo nesrečne, nedolžne deklice kot človeško meso turškim surovežem! Ta dekleta so pokopana za vedno! Nobene svobode več! Samo en življenjski cilj imajo: služiti strasti poganskih surovežev ter potem umirati na duši in na telesu! Tako dela nemško-nacionalna stranka s slovenskimi kmeti. Zdaj pri volitvah snubijo ter pridejo celo na shode. Pomislite! Oklic so izdali v »Štimcah« 3. majnika, ki posebno grdo pljuva na Slovence. Pravijo v oklicu, da hočejo biti prijatelji Slovencev, par vrst nato pa pravijo: Koroška mora biti trdnjava nemštva! Pravijo, da hočejo s Slovenci v miru živeti, v drugi vrsti pa zopet, da morajo biti vsi poslanci svobodni nemški možje. Slovenci bi morali biti osli, ko bi potem s tako lažnjivo stranko držali! Ali torej Slovenec ni človek, ali nima razuma, talenta, da bi na Dunaju kot poslanec nastopil? Da. Turek živi z nesrečno svojo žrtvijo v miru. A ona se nahaja v peklenskih mukah. Tisti jud, ki pa hoče nas Slovence prodati v nemško-nacionalni jarem, je Nagele. Zdaj se sladka in si trga podplate za slovenske glasove. A slovenski kmet iz velikovškega okraja bo storil vse, samo Nageleta ne bo volil. Še ovce in koštruni bi nikdar ne volili volka za poslanca! Še bolj neumni kot ovce in koštruni bi morali biti kmetje, ako Nageleta volijo. Soglasno je bila potem na predlog govornika sprejeta kandidatura domačega kmeta **Jožefa Rutarja**, župana v Št. Petru.

Važenberg. (Nemškutar ska za-grizenost.) Kako je nemškutar hujši od pravega Nemca, naj pove sledeči vzgled: V vsaki župniji mora biti potrjeni štolni red, po katerem se računajo različna cerkvena opravila, tako pogrebi in poroke. Ker v naši župniji Šmarjeta še dosedaj ni bilo potrjenega štolnega reda, zato ga je gosp. župnik napravil in predložil županstvu Važenberg, naj bi ono potrdilo, da so tarife za razna opravila primerni, ne previsoki. Ker je naša župnija skoro izključno slovenska, se je vzel seveda slovenski formular. Ali kaj stori naše županstvo? Vrne gosp. župniku

dvakrat v potrjenje predloženi štolni red s pripombo, da ga ne potrdi, ker je nerazumljiv za naše prebivalstvo. To je seveda očitna neresnica. Štolni red je zelo lahko razumljiv in g. župnik se je sam prepričal, da so ga celo šolarji v Šmarjeti popolnoma razumeli. Kar torej že nezreli otroci razumejo, ali tega ne morejo razumeti občinski zastopniki? V občinskem odboru so razun enega Nemca sami rojeni Slovenci in ti naj ne razumejo več slovenskega jezika? Žalostno dovolj! Imamo dva občinska tajnika, eden od teh je le na ta način postal nadučitelj, da se je izdal, da je slovenskega jezika popolnoma zmožen v besedi in pisavi. Ali bi ne mogel ta malo raztolmačiti, česar občinski zastopniki ne zapopadejo? Pa saj ni treba. Razume se že, če se le hoče. Pa noče se ne, noče. Slovenec ni vreden, da bi se mu dala le drobtinica pravice, tako mislijo. Tako se postopa s Slovenci v občini Važenberg, kjer je le malo pravih Nemcev, (ki so pa mimogrede povedano večidel prav poštene ljudje in ne tako zagrizeni kot naši posili-Nemci). — Slovenci občine Važenberg! S tem dejanjem je pokazalo naše županstvo, da slovenskega jezika ne mara; kdor pa slovenskega jezika ne mara, tudi Slovencev ne mara. Ali naj mi na ljubo našim nasprotnikom naenkrat pozabimo našo milo govorico? Ali si naj morda damo naše jezike izdreti in druge nemške noter postaviti? Slovenci! pokažimo pri prihodnjih državnoborskih volitvah, da še živimo, da nas nobena sila ne zatre in da Slovenci še ne bodo tako hitro izumrli, kakor si želijo naši nasprotniki. Slovenci so bili na tej zemlji in bodo ostali, če bo tudi še deset takih nemško-nacionalnih županstev zaporedoma vladalo v naši občini. Nemško-nacionalna stranka vabi zdaj Slovence, da bi glasovali za njihovega kandidata. Stranka, ki je Slovincem toliko sovražna kakor ta, ne zasluži, da bi jo Slovenci podpirali. Ne enega glasu našemu zatiralcu! Združimo svoje glasove na našega kandidata **Jurija Rutarja**, župana v Št. Petru! Ta je naš mož!

Šmarjeta v Rožu. Na belo nedeljo že bi nas moral posetiti gosp. Schumy s svojim obiskom a je baje hudo zbolel. Mi si pa mislimo, da je g. Schumy že takrat v zvezdah bral, da ga bodo postavili za državnozbornskega kandidata. In zato je bilo treba počakati. — V nedeljo, 14. t. m., pa jo je priromal, da bi zbral okoli sebe svoje zveste jogre in Judeže. Tako tajnostno so se že sukali naši nemčurčki, da nismo vedeli, kaj da kuhajo v svojih umazanih piskrih. Oni, kateri se bahajo, da se bojijo samo Boga (?!), so se zbal, tudi zavednih šmarjeških Slovencev, ker so otvorili svoj volilni shod pod krinko »Gauversammlunge« tajno in skrivnostno. — Kakor deseti brat, ki je zapustil svojo mater in svojo rodno zemljo ter šel v tujo deželo, kakor večni jud, ki ne najde več v svojem prokletstvu nobenega miru na svetu in kakor žid, ki prodaja svojo priznana slabo robo po svetu, tak se nam je zdel g. Schumy, ko je beračil pri naših šmarjeških kmetih za glasove za pročodrimovski in nemškonacionalni liberalizem. V začetku je sicer govoril o gospodarstvu, toda kmalu je izpregel svojega konjička in zajahal političnega kozla. Postal je naenkrat iz »Gauversammlunge« volilni shod. Tako Schumy farba ljudi in vodi v svoje zanjke. — Hudo je smrdelo g. Schumyju, kar je pisal »Mir« o njegovem slabem gospodarstvu pri »Lagerhausu«, da je vnebovpijoča krivica, ako ga »Mir« imenuje nevernega, neznačajnega in onega, ki vleče nemškonacionalni voz. Na dolgo in široko je razlagal, da je vse to laž in obrekovanje, se predstavljaj kot dobrega katoličana, ki moli pred jedjo in po jedi, ki svoje otroke vsak dan križati uči itd. Tudi se ne more spominjati, da bi bil vlekel nemškonacionalni voz, kakor pravi »Mir«. K temu pa je v jasnem protislovju zopet rekel: da bi mi lahko v miru živeli, ko bi le Slovencev ne bilo. A tako! Torej vse Slovence pohrustati, da bo mir, potem pa še reči, da ne vleče nemškonacionalnega voza. Rekel je, da mora vero vsak imeti v svojem srcu. Toda potegnite se za nos, g. Schumy, pri svojih naukih, ki jih dajete drugim. Imejte tudi Vi vero v srcu, v dejanju, ne pa samo na jeziku. Kdor je res veren, temu ni treba šele okoli praviti, kako da je veren. Zakaj

pa se g. Grafenauer nikdar ne baha in ne hvali s svojim verskim prepričanjem, in vendar ga imajo vsi za čisto »črnega«? — Da pa naši zavedni kmetje presladkim besedam njegovim niso verjeli, so pokazali z odločnim nastopom, da se ne pustijo farbat. Svedovali so mu, da najraje toži »Mir« zaradi onih obrekovanj in ne bo treba izgubljati časa za take čenče. Pokazali so naši zavedni kmetje, da oni drugače mislijo kakor gosp. Schumy. Hudoval se je seveda tudi nad g. Grafenauerjem, češ, da ničesar ni storil za kmeta, hvalil pa je samega sebe, kako bo on skrbel za potrebe in koristi kmetijskega stanu, znamenje, da se gre bolj za njegovo osebo, kakor za ljudstvo. Jasnega programa nismo slišali. Vse je bilo v megli farizejskega in potujočega liberalizma. Kar se osebe tiče, je Grafenauer stokrat boljši katoličan, kakor g. Schumy, ne toliko z jezikom, kakor z dejanjem, on tudi ne vleče nemško-nacionalnega voza, ampak ga še celo zavira, vrhutega pa stopa pred svoje volilce z jasnim programom in ciljem pred seboj in z velikimi boji in zaslugami za seboj. Zato pojdemo vsi za g. Grafenauerja po novem boju k novi zmagi!

Šmarjeta v Rožu. (Kaj pa je tebe treba bilo?) Te besede Prešernove pesmi so se nam vrinile v glavo, ko smo videli, da je prikoračil v nedeljo, 14. t. m., v pomoč liberalnemu protikandidatu tudi zloglasni in neizogibni g. Kiršner, podomače Razaj iz Žihpolj. Kar nam je pa ta mož vedel povedati, to ni bilo več farbanje, ampak klobasarjenje. Vsi kmetje so bili kar razočarani ob njegovi globoki in temeljiti neumnosti ali zlobnosti. Pravil je, da bi bil g. Grafenauer vzrok vojske s Srbijo, da on hoče, da bi koroški Slovenci kranjski deželi pripadali, da g. Grafenauer hoče vse slovensko imeti, in javka, kaj bo z ubogimi Nemci, ako dela ne bodo več dobili in kaj bo šele z ubogimi nemškimi šribarji. Potem je tudi modroval, da Slovenec ni nič kaj vreden, da se s slovenskim jezikom ne pride daleč naprej, medtem ko z nemškim jezikom po celem svetu. (Gosp. Kiršner pa še navzlic njegovemu posili nemškemu jeziku ne pride več v državni zbor.) Ljudje so bili že tako zbegani, da niso več vedeli, kaj da so. Ali ni to velika krivica, s katero nam bijete v obraz še celo tedaj, kadar beračite pri nas glasove za svojo, nam itak sovražno stran? Mi ne damo s seboj pometati in se tudi ne damo s takimi neumnimi bajkami za nos voditi. Mi ne bomo plesali, tako, kakor boste Vi godli, ampak mi že sami znamo tudi Vam zagoditi kak lušten marš, morda ob času, ko bo Vam najmanj prijetno. No, pa zdravi in ne pridite več! Ni Vas treba bilo!

Dnevne novice in dopisi.

Za »Slovensko Stražo« sta darovala Jožef Torkar z Otoka 2 K in Rupert Hauptman z Otoka 1 K. Živeli zavedni slovenski mladeniči!

Nenadoma je zbolel v torek, 16. t. m. zvečer č. g. Ignac Millionig, katehet v Celovcu na srčnih krčih, ki so povzročili, da sta mu ena noga in leva stran tilnika za dalje časa otrpnila. V celovškem sanatoriju se nahaja tudi podkrnoški prošt, milostljivi g. J. Wieser in se bo najbrž moral podvreči hudi operaciji. Duhovni sobrati se prosijo za memento.

Iz sodne službe. Za deželno-sodnega svetnika je bil imenovan okrajni sodnik in sodni predstojnik Egon pl. Rauscher v Zgor. Belu; za okrajnega sodnika in sodnega predstojnika za Borovlje sodnik dr. Herman Lorber iz Brežic, za sodnike avskultanti dr. Oton Pellischek za Šmohor; dr. Jožef Meschitz za Pliberk in dr. Karol Poleschinski za Stari dvor. Prestavljeni so dr. Blaas iz Trga v Celovec, dr. Günter Ohrfandl iz Št. Vida v Beljak, dr. Pavel Stornik iz Starega dvora v Št. Vid, dr. R. Hofbauer iz Pliberka v Breže, dr. E. Proboscht iz Šmohorja v Trg in Rudolf Krizek iz Borovelj v Celovec.

Izprememb pri južni železnici. Prestavljeni so: Janez Lang iz Sinčevasi v Patérnion, asistent Franc Rozman iz Špitala v Ribnico, asistent Jožef Jenko iz Špitala v Pliberk, asistent Daniel Zancanella iz Pliberka v Špital, Bertold Rotter, iz Ribnice v Špital.

Nabor v Celovcu. Pri naboru v Celovcu dne 16. t. m. je bilo izmed 186 fantov iz občin

Št. Peter pri Celovcu, Trdnjavo, Pokrče, Grabštanj, Gospa Sveta, Otmanj in Št. Tomaža potrjenih samo 37. To so same nemškutarske občine!

SLOVENSKO KRŠČANSKO - SOCIALNO DELAVSKO DRUŠTVO V CELOVCU

priredi

v nedeljo, dne 21. majnika 1911

na svojem novem odru

v veliki dvorani hotela Trabesinger v Celovcu

prvo gledališko predstavo igre

Miklova Zala.

Narodna igra v štirih dejanjih. — Po dr. J. Sketovi povesti spisal Jakob Špicar.

Osebe: Serajnik, premožen kmet. — Serajnica, njegova žena. — Mirko, njiu sin. — Mikla, kmetica. — Zala, njena hči. — Tresoglav, židovski trgovec. — Almira, njegova hči. — Strelc, kmet. — Davorin, kmečki hlapec v turški sužnosti, pozneje berač. — Janez, kmečki sin. — Micika, kmečka hči. — Žalnik, kmet v Svečah. — Vinko, njegov sin. — Župnik v Št. Jakobu. — Korajman, Maček, kmeta v Št. Jakobu. — Štefan, njegov sin. — Rutar, kmet v Dolinčičah. — Besednik. — Iskender-paša, poveljnik turške vojske. — Sulejman-aga, poveljnik turškega tabora. — Baharij-beg, pobočnik. — Mujo, častnik. — Hanum, častnik. — Hasan, vodja straž. — Marko, Zalin stric v turški sužnosti. — Dekla pri Serajniku. — Kmetje, kmetice, fantje, dekleta, svatje, godec, turški vojaki in stražniki, ujeti kristjani, berači.

Vsak Slovenec, posebno vsak Korošec, pozna krasno povest »Miklova Zala«, ki opisuje, kako so pred 450 leti enkrat Turki iz staroslavnega Št. Jakoba v Rožu odpeljali v sužnost blago nevesto rožeškega junaka Mirkota, kako je vzdihovala v turški sužnosti sedem dolgih let v trpljenju in molitvi, kako se je vrnila na svoj dom ravno v istem trenutku, ko je hotela Almira, ki je prodala vse Rožane turškim divjakom, stopiti z Mirkotom pred oltar in kako je zmagala slovenska poštenost in zvestoba nad zlobo in izdajalstvom.

Vstopnina: Za sedeže: prva vrsta 1 K 50 vin., druga vrsta 1 K, tretja vrsta 70 vin.; stojišča 30 vin.; sedeži v ložah 2 K.

Ker je naprava novega odra stala ogromno svoto, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Začetek točno ob 8. uri zvečer.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

—o—

Šmarjeta pri Velikovcu. (Smrtna kosa.) Zadnji ponedeljek 8. t. m. smo pokopali na Želinjah Jožefa Pušl, po domače Ožgana, ki ga je v 44. letu vzela njegovi ženi in otročičem neizprosna bolezen sušica. Veliko ljudstva, posebno iz delavskega stanu, ga je spremljalo k zadnjemu počitku. — V V četrtek 10. t. m. pa smo ob zelo veliki udeležbi pogrebcev polagali v grob telesne ostanke Neže Frank, po domače stare Brančinje, pridne krščanske slovenske mamice. Rajna mati, ki je dosegla 79 let, je bila pač vzor delavne in pobožne kmečke žene. Zato pa jo je tudi vse ljubilo in bridko so ihtela srca njenih otrok in vnukov, ko se je domači župnik spominjal čednosti rajnice. — Sploh se letos v naši župniji prav pogosto oglašala smrt in nam pobira naše farane. Sveti vsem večna luč!

Prevalje. Kat. slov. izobraževalno društvo je priredilo v nedeljo, 14. t. m. popoldne igro: »Divji lovec«. — Pred igro je predaval predsednik S. K. S. Z. za Koroško dr. Rožič o »modernih idejah dvajsetega stoletja«. Predavanje je bilo dobro obiskano. Igra se je izvrstno posrečila. Vrli možje in fantje so lahko za zgled drugim našim društvom! Le tako naprej!

Medgorje. (Dekliška igra.) Lepo je bilo pri nas 14. t. m. Lep dan nam je prinesel lepo veselico. Ista je privabila okoli sto domačinov in sosedov iz Podkrnosa, Grabštanja in Radiš. Zbrane na župnijskem vrtu, je pozdravila mala Nani iz Grabštanja in povedala, da najboljša pijača je voda. Domači č. g. župnik so na kratko načrtali vsebino iger. Igra smo že videli tukaj pred štirimi leti, a ker je tako lepa, smo jo po izpremembah v glavnih vlogah gledali tudi

letos radi. Trditi se sme, da so vse igralke izborno igrale. Po končani igri so imeli nagovor č. g. kaplan iz Grabštanja, ki so razvili sledeče misli: Igra je priredila družba, ki je društvo; v vsakem društvu je pa moč, če vlada v njem sloga. Današnji učeniki mladine napredka doseči ne morejo, ker zlobni učni sistem je zavrgel glavno sredstvo vzgoje, t. j. materin jezik. Ljubimo ga in branimo ga s sveto vero vred kot najdražji svetinji. Navrh je Blatnikov Nanti predstavil piskrarja in popisal svojo nesrečo na železnici Burka »Jeza nad petelinom«, je povzročila vel'ko smeha. Ob koncu smo slišali dvo-spev ob prepiru pijanca (Nanti) s svojo ženo (sestra Katri). Po sklepni besedi so zborovalci zadovoljni odšli. Vstopnine se je nabralo 40 K 32 v za novo cerkev in kip Marijin. Na sv. denje po Binkošti!

Na tvoritev mišic in kosti dojenčev hrana s »Kufek« in mlekom najugodnejše vpliva, tako da teža telesa normalno narašča. S »Kufek« zrejeni otroci so mirni, ne trpijo na napenjanju, dobro spijo, imajo dober tek, redno prebavljajo in se v vsakem oziru dobro razvijajo.

Društveno gibanje.

Mladeniški shod v Velikovcu.

Na Binkoštni ponedeljek, dne 5. junija 1911. priredi »Slovenska kršč. soc. zveza za Koroško« velik mladeniški shod v Velikovcu. Spored se objavi pozneje. Že zdaj so opozorjena bližnja društva (Velikovec, Vobere, Djekše, Važenberg, Ruda, Škocijan, Dobrlavas, Globasnica, Št. Lipš, Železna Kapla, Žitaravas), da agitirajo za veliko udeležbo.

Št. Tomaž. (Vabilo) na prelepo igro »Roza Jelodvorska«, katero bo društvo »Edinost« uprizorilo na praznik Vnebohoda 25. maja in vdrugič prihodnjo nedeljo 28. maja. Začetek ob 3. uri popoldne. Pred igro govor; govornik pride iz Celovca. Vstopnina navadna. K obilni udeležbi vabi — odbor.

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnice za Belo in okolico

registr. zadruga z neom. zavezo

ki se vrši

v nedeljo, dne 28. majnika 1911, ob 11. uri dopoldne v posojilničnih prostorih belske občine v Železni Kapli.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Revizijsko poročilo.
3. Odobrenje računa za leto 1910.
4. Slučajnosti.

Odbor.

Mlin

skoro nov, pet tečajev, na stalni vodni moči, z družinskim stanovanjem in svinjaki, se odda takoj na tri leta v najem. Ponudbe pod napisom »Mlin« na uredništvo »Mira«.

Po Najvišjem povelju Nj. c. in kr. Ap. Veličanstva

28. c. k. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 21.135 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 620.000 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron v gotovini.

Žrebanje se vrši javno dne 22. junija 1911.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštinih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti žrebanja za kupce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov (oddelek za državne loterije).

Poživiljenje krvnega obtoka, pospeševanje živčnega delovanja, utrjenje kože proti prehlajenju

se doseže, če rabimo

Za umivanje glave, ust, oziroma zobov kakor tudi za olepšanje polti

je potrebno potrebno

Diana - francosko žganje

Vaš zdravnik

Vam rad priporoča Diana-francosko žganje vsled njegovega razkužilnega in hkrati oživljajočega učinka, kojega glavni vzrok je primes — Mentola. — Glavna snov Diana-francoskega žganja je najfinejši, dvakrat ohlajeni vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka Vas štiti pred ponaredbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Diana-francosko žganje in pazite na to, da bo imela steklenica vtisnjeno ime „Diana“, zamašek in plomba z gornjo varstveno znamko.

Domač prijatelj

v pravem pomenu besede se sme imenovati naše Diana-francosko žganje vsled svojega izvrstnega učinkovanja in svoje mnogostranske porabljivosti. Cena male steklenice K — 50, srednje steklenice K 1'20, velike steklenice K 2'40. Dobiva se povsod, kjer ne, naravnost od tovarne francoskega žganja, društva z omejeno zavezo, Dunaj, I., Hohenstaufengasse 3 r.

Tržne cene v Celovcu

dne 11. velikega travna 1911 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litr. (biren)	
	od	do	K	v
Pšenica	20	—	20	53
Rž	—	—	—	—
Ječmen	20	—	20	82
Ajda	21	—	22	9
Oves	—	—	—	72
Proso	—	—	—	44
Pšeno	—	—	28	57
Turščica	—	—	18	90
Leča	—	—	—	10
Fizola rdeča	—	—	—	40
Repica (krompir)	—	—	8	88
Deteljno seme	—	—	—	4
Seno, sladko	6	—	7	—
„ „ „ kisló	3	60	6	—
Slama	3	60	4	60
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28
Smetana, 1	—	60	1	20
Maslo (goveje)	2	80	3	20
Sur. maslo (putar), 1 „	2	80	3	60
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	20	2	40
„ „ „ sur. 1 „	2	2	2	10
Svinjska „ mast	2	20	2	30
Jajca, 1 par	—	12	—	14
Piščeta, 1 „	2	80	3	40
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	40
30 „ „ mehka, 1 „	2	60	2	80

Živina	Počrez		100 kilogr.		Prignalo	Prodalo
	od	do	od	do		
	v kronah					
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—
„ „ „ za vožnjo	—	—	—	—	—	—
Junci	264	460	—	—	8	5
Krave	284	500	76	—	56	24
Telice	240	310	—	—	5	3
Svinje, pitane	—	—	—	—	156	160
Praseta, plemena	20	70	—	—	346	180
Ovce	—	—	—	—	—	—

VABILO

na

izredni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Št. Jurju na Zili

r. z. z. n. z.

ki se vrši

v nedeljo, dne 28. majnika 1911, ob 9. uri
dopoldne v hranilnični pisarni

s sledečim sporedom:

1. Prememba pravil.
2. Izvolitev enega uda v načelstvo.
3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ne izpostavljajte se

nevarnosti, da se Vam po onesnažbi kaka ranitva izprevrže v hudo rano, in pokrite isto
:: skrbno s kakim zanesljivim obvezilom. ::

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlažno mazilo, takozvano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo štiri pušice, za K 7- pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstr.-ogr. monarhije. Pozor na ime izdelka ter izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
:: lekarna »Pri črnem orlu« ::
Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Lovske puške

vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba **Peter Wernig**, družba z omejeno zavezo v Borovljah na Koroškem.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Sklep.

Št. 3/11
575

V konkurzu »Glavne posojilnice« v Ljubljani se v smislu odločbe c. kr. višjega deželnega sodišča v Gradcu z dne 13. maja 1911, opr. št. R II. 68/11/1, preklicke na dan 16. maja 1911 določeni likvidacijski narok s tem, da se isti preloži na 10. junij 1911 ob 9. uri dopoldne pri tukajšnji sodnji, soba št. 123, z dostavkom, razglašeni s tusodnim sklepom z dne 13. februarja 1911, opr. št. S 3/11/4.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 15. maja 1911.

Elsner I. r.

Zaradi bodočega novozidanja

:: hiše je krojno blago po ::
znižanih cenah
naprodaj.

Za prekupce posebne cene.

Z velespoštovanjem

ANTON RENKO, Celovec,
vogel Novi trg in Kramerjeve ulice.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, postaja Straža-Toplice na dolnji. železnici.

Toplice z indiferentnimi snovmi z 38° C, zdravljenje s pitjem in kopelmi. Posebno učinkujejo pri protinu in skrnini, ischias, neuralgiji, kožnih in ženskih boleznih. Veliki kopalni bazeni, ločene kopeli in močvirnate kopeli. Zložno urejene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Dobro pogozdena okolica. Dobra in poceni restavracija. — Sezona od 1. majnika do 1. oktobra. Prospekti in pojasnila brezplačno pri upravi kopališča.

Namesto 40 kron, samo 6 kron.

Gamsova brada

Samo K 6.—.

krasotni izvod
pristna, zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s starosrebrno Hubertcevkó, s premikajočim oklepom in vijakom, skupaj samo 6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna. **Jelenova brada**, pristna, 19 cm dolga, K 4.—. Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju in pod jamstvom izdelovalec gamsovih brad
L. Fenichel, Dunaj, IX., Altmuttergasse 3/III.

Proda se

p. d. Partejeva kajža na Olšnici pri Velikovcu, pol ure od mesta oddaljena in tik Vovbrske ceste ležeča. Kajža ima 12 birnjev posetve in en travnik. Pojasnila daje lastnica **Marija Trinkl**, pd. Partinja na Olšnici, p. Vovbre.

Vino!

100 hektolitrov naravnega belega in rdečega vina imam naprodaj. Cene od 25 do 60 vin. liter. **IVAN OGRIN**, št. IIj, pošta Velenje, Štajersko.

Lekar- narja A. Thierry-ja balzam.

Edino pristen z zeleno redovnico kot varstveno znamko.

Allein echter Balsam aus der Scholzen-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rabitzsch-Sauerbrunn.

Postavno zavarovano.
Vsaka ponaredba in razprodaja drugih balzamov z znamko, ki lahko moti, se bo sodnijskim potom zasledovalo in kaznovalo. — Nedosegljivo zdravilno sredstvo proti vsem boleznim dihal, pri kašlju, zasliženju, hripavosti, olajša katár, prsne in pljučne bolezni, posebno dobro sredstvo pri influenci, žledodnim boleznim, vnetju jeter in slezene, netečnosti, slabih prebavi, zapeki, proti zobobolu in ustnim boleznim, trganju v udih, opeklinami, prischu itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 velika specialna steklenica 5 kron.

Lekarnarja A. Thierry-ja

edino pristno centifolijsko mazilo

zanesljivo in sigurno učinkujejo proti ranam, tvorom, ranitvam, vnetjem, uljesom, odstrani vse tuje reči iz telesa in prihrani marsikatero bolešno operacijo. Zdravilno sredstvo proti se tako starim ranam itd. 2 lončka staneta K 3-60.

Izdelovatelj: **Adolf THIERRY**, lekarna PRI ANGELU VARIHU v Pregradi pri Rogatcu.

Dobiva se skoro po vseh lekarnah. Na debelo v medicinaldrogerijah.

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta šte. 14

priloga svojo trgovino s špecerijskim blagom ter deželnimi prideiki kakor svojo bogato sortirano zalogo z najboljšim blagom in z najtočnejšo postrežbo.

Prečistim župnijskim uradom priporoča patentirano olje za večno luč, posebno fino kadilo, francoski stenji itd. Naročila se tudi sprejemajo v Pavličevi ulici št. 7.

Živinski redilni prašek za govejo živino, konje in svinje.

Kmetovalci! Pazite pri nakupu na ovoj, ki je postavno zajamčen, in na znamko pristnosti. Varujte se zlasti pred praškom za goved, ki ga po deželi prodajajo navadno zelo drago okoli hodeči krošnjariji in agenti. Navadno prodajajo ničvredno, pogostoma morda tudi ne neškodljivo rabo; že veliko kmetov je bilo na ta način opeharjenih.

Važni namigi za kmetovalce!

Če se prida Richterjevega redilnega praška h krmi, živina raje žre in je s tem priskrbljeno za pravilno prebavljanje. Richterjevi redilni praški so se tekom več let izkazali kot izborna sredstvo za pisanje in rejo, najbolj obvarujejo živino pred kostnimi boleznimi in služijo zlasti v močno rast in okrepitev okostja. Noben kmet naj ne opusti rabe Richterjevega živinskega redilnega praška! Praški niso nobena skrivnost, tudi ni zdravilo, ampak so na podlagi poizkusov od praktičnih kmetovalcev iz najučinkujočih sestavin aromatičnih rastlin in iz soli prirejena dietetična domača sredstva, brez strupenih snovi. Kot taki so svobodno naprodaj in se dobivajo vsepovsod v večjih in boljših trgovinah. V slučajih obolelosti živine, naj kmetovalci ne zamudijo, poslužiti se živino-zdravniške pomoči.

C. Richterjeva Adler-Apotheke Wels, Zgornje Avstrijsko.

Ustanovljena pred letom 1700.

V nobenem poljedelstvu ne bi smel manjkati

živinozdravilski porodni jermen

Olajša porod pri nenavadnih legah in težkih porodih. V rabi že dolgo let pri tisočih posestnikih. Mnogoštevilna pohvalna priznalna pisma. Cela garnitura 3 K. G. prof. dr. Karol Keller na porodniški kliniki c. kr. živinozdravniške visoke šole na Dunaju piše: „Živinozdravilski porodni jermen se je rabil na porodniški kliniki v največjo zadovoljnost in se more njega rabo najbolje priporočati.“

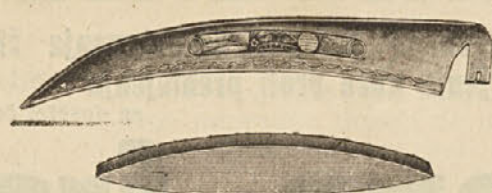
Zelo praktičen pripomoček za živali, ki so se preobjedle ali jih rado napenja, je

požiralnik.

Tudi pri kolikah pri konjih je dokazano velike koristi.

Velik požiralnik (za govedo) 6 K, mali požiralnik (za teleta, ovce) 5 K.

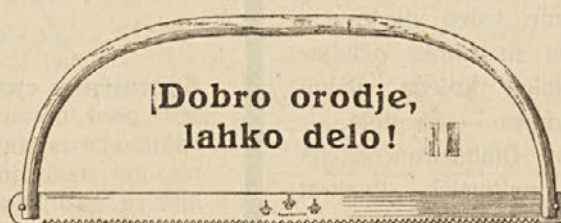
Welski živinski redilni praški se dobivajo: v Guštanju pri Rudolfu Brundula, v Prevaljah pri Rudolfu Čebulju, v Sinčivasi pri Albinu Novaku in v Dobrlivasi pri R. D. Taurerju in pri Škofu, v Litiji pri Lebinerju & Bergmannu.

Kje kupujete železnino?

Traverze, portland- in roman-cement, štukaturo za strop in vodovodne cevi. Nadalje bodečo žico za ograje, pocinkano pločevino, kotle, lemeže, sekire, vile, lopate, motike, izvrstne ročne in vodne žage, pile in bruse.

Trpežno
pozlačene
nagrobne
križe!

[Dobro orodje,
lahko delo!]

Vse naj-
boljše
poljedel-
sko orodje!

Vsakovrstno okovje za okna, vrata ter pohištvo, peči, štedilnike in razno kuhinjsko posodo. Velika zaloga vsakovrstnega orodja za mizarje, ključavničarje, kovače in kolarje. Sloveče Bistriške kose, srpe, kakor tudi Bergamo kamne (osle), kosirje, čepune in tehtnice.

To in vso drugo železnino kupite dobro in poceni pri tvrdki

FRANC SADNIKAR,

trgovina z železnino v Celovcu, Burggasse šte. 7 (zraven „Hotel Moser“).

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in pozimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo poceni.

Veliko dvorišče za vozove in trije hlevi za konje.

Za zabavo služi kegljišče, pozimi Poleti sedi na senčnatem vrtu. zakurjeno.

V tem hotelu najdeš vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno ob sredah zvečer.

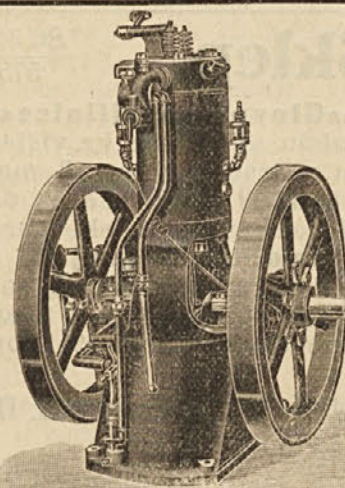
Velike dvorane za shode in veselice.

Lastnik: IVAN MILLONIG.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

„MIR“ je pravo glasilo koroških Slovencev!

Fairbankovi bencin-motorji

v stoječi in ležeči sestavi od 1 1/2 do 33 PH.

Najenostavnejša sestava. Najboljši motor za kmetovalce in obrtnike.

Zahtevajte brezplačne cenike!

Poceni!

Brez konkurence!

Pisarna za Avstro-Ogrsko: inženir Bertold Popper, Dunaj, II./3., Unt. Augartenstraße 1.

Prekupci se iščejo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 5.000.000.

Rezervni fond čez K 600.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 0/0** od dne vloge do dne vziiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Splitu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8.— za komad. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.